"פריימריס" לליכוד

בסוד ש"ס

מאת שאול שיר

בתחילת חודש ניסן (אפריל) יתכנס המושב הבא של ועידת המפר"ל והוא יוקדש כולו להשלמת בחירה מוסדות התנועה.

במושב זה יעמוד לבחירה תשעה חברים לנשיאות מרכז המפר"ל: חמישים חודש חברים לליכוד המפלגה; חמישה עשר חברים לרשות הביטחון של המפר"ל; חמישה עשר חברים לרשות הביקורת של ההסתדרות הפועה"ז ושמה חברים לוועד הפועל של הפועה"ז.

כבר עתה, סוף פברואר יש אינפלציה של מועמדים לליכוד המפלגה שהיא, תהיה, למעשה, המוסד הפעיל היחיד של המפר"ל. מכאן הביקוש הרב להיכלל בו.

ראש המפר"ל, ח"כ יוכלוז המר נתן בימים אלה להלחצים כבדים בתוך מחנה נאמניו, "סיעת התחדשות" לשעבר, כדי שיפעל להצלחתם בהתמודדות על הרכב הליכוד. ח"כ המר החליט לערוך "פריימריס" של מועמדי סיעתו לשעבר לליכוד המפלגה וכך להבטיח, עד כמה שהדבר ניתן, משמרת הצבוה של קבוצת תומכיו במושב הקרוב של הוועידה. "אמונה" אימצה השבוע את השיטה הזאת ובחרה את מועמדותיה.

"התנועה" כפי שהן מכונות זכו ליציג נכבד בין המועמדות של "אמונה". כתובי לע"ד היה סיזון שהגיע למקום השני עם 67 נקודות, סילבצקי רחל, מינה פנסון, יהודית שילת ושרה וונגשטין. אליהן אפשר להוסיף, במובן מסויים, את הרבנית הרסה רלב"ג את עו"ד מרים רכסמן.

"למפנה" לשעבר, התימנים, מצ"ד לשעבר, המושבים והדור הצעיר מנסים להפיץ לקהים מהמבוצות הקודמות ונראה, כי הפעם "המשפטת הסיעתית" תהיה מהודקת יותר מאשר בעבר. כל מרכיבי הוועידה יאפשרו בחירה חופשית של מספר מועמדים (3 – 5) שלא לפי מפתח סיעתי ובכך להקל על המשמעת בכל הקשור לשאר המועמדים.

"התקיבוץ הדתי" הליכוי להרי"ן מועמד אחד בלבד המקובל על רוב צירי הוועידה, והכוונה לאריה קרול האגרי, שאינו מוצא זמן לגייס לעצמו תמיכה, בהיותו סרוד ראשו ורוכז באיגוז הפעילות הדתית ציונית ברחבי "חבר העמים".

במקביל לפעילות הזאת, מתכוזן ד"ר המפר"ל לזמן בימים הקרובים לישיבה ראשונה את "סרוס ראשי המוסדות", כדי להתחיל בדיונים על ההיערכות לקראת הבחירות לכנסת ה'14. כבר עתה נערכים גישושים מאחורי הקלעים מי יעמוד בראש מסה הבחירות, ואם להסתמך על ההערות בדבר המועמדים האפשריים שיש לשלול אותם, קרוב לוודאי שבראש מסה הבחירות יעמוד ח"כ המר בעצמו כשהוא מאציל סמכויות רחבות בתחום האירגוני והתסבורתי. המפר"ל, כך נראה, תרצה למערכת בחירות נמרצת. שכן יהיה עליה להשלים את הקולות מהמקסטור העדבי, שקיבלה ביד נדיבה בבחירות האחרונות ואת אחיזתה המצומצמת למדי בקרב העלייה מחבר העמים. זאת, נוסף לאפשרות שהרוסים יקימו רשימה עצמאית בבחירות הקרובות.

המשיחיסטים משיבים מלחמה לאחרונוב

מי שחשב בתחילה שה"משיחיסטים" בח"כ הם "קבוצת משוגעים" בשוליים וכי מרכז אגודת צעירי חב"ד בראשותו של ר' יוסף יצחק הכהן אחרונוב ירסן אותם עד מהרה, הופתע ראשי לגלות, כי הדוב המכריע של שליחי חב"ד בערי ישראל ומושבותיה, נמנה על המשיחיסטים עם כל מה שכרוך בכך.

"כנס הסרנרמה", שבו נפלו חלק למעלה מ־3000 משיחיסטים, המחיש לאחרונוב ונאמניו, כי צו מרובד עוד מנעופה חולפת וכי הוא הולך ומאבר את השפעתו בקרב אותו ציבור שהוא כביכול משמש מנהיגו.

ביום ראשון הקרוב ייערך בסבריה הכנס הארצי השנתי של שליחי חב"ד בישראל, ואם לא יחזקו הרחוות עד למועד ההכנסות, עלול לחול קרע ממש בתוך צעירי חב"ד וישנם המרבים כבר על הקמת מרכז צעירי חב"ד עצמאי, שיפעל במקביל לזה שבראשו עומד אחרונוב.

ועם "המשיחיסטים" יצא על רקע הפגנת שרירים של אחרונוב, שפיטר הישעה 3 "שלוחים". אחד בצפת, אחד בשלומי ואחד בבת־ים. שליח הרבי בבת־ים הוא במחנה "המשיחיסטים" ומי שמוציא לאור מדי שבוע את "שיחת הגאולה" כ"קונטרה" ל"שיחת השבוע" של מנחם ברוד, איש אמונו של אחרונוב. נוסח ההזמנה לכנס השליחים הארצי היה דוזקא מתון, ומבין השורות ניתן היה להסיק, כי אחרונוב ותומכיו מחפשים פשרה עם "המשיחיסטים", אלא שהפיטורין וההשעייה של השלושה העלו את המתח בדוד הצעיר של חב"ד לרמה שלפני פיצוץ עם כל המשתמע מכך.

אין ספק, כי כל קרע בתוך מחנה השלוחים יגרור בעקבותיו עימות חריף בתוך ועד רבני חב"ד ואגודת חסידי חב"ד, דבר שקיים ממילא, אבל מתחת לפני השטח וסרס סרע המצב.

יריביו האישיים של אחרונוב, שאינם מעורבים בעימות האידיאולוגי בח"כ, מצפים שהוזוכה האידיאולוגי יביא להרחקתו ממרכז הפשפעה, ויאפשר הפיכה נגדית להפיכה שהוא היה שותף לה בעבר, על רקע תמיכתם בכיכול של אישים בחב"ד בקואליציה הבושלת של שמעון פרס.

היה זה האדמו"ר מלובביץ' שהרגיש עשרות פעמים בכתב ובע"פ, כי יש להימנע ממעשים וזיבורים שיש בהם כדי להרחיק אנשים מהחסידות. ומיותר לכתוב, כי האדמו"ר שלל מכל וכל פירודים ומחלוקות.

לאחר מאמצים רבים הצליח הרב זינמן למצוא את "כרוז הרבנים" האורגינאלי, בארכיון "מוסד הרב קוק". (בספר מצוזם הכרוז). הרב זינמן מוכיח בספרו, כי הכרוז פשוט זויף, ומפרסמיו בדרך לבית הדפוס שינו את הנוסח המקורי. בו לא נאמר: "זכינו לראות את הניצנים הראשונים של אתחלתא דגאולה עם הקמת מדינת־ישראל", אלא: "את הניצנים הראשונים של קיבוץ גלויות". אגב, בהסתמך על כרוז זה טענו בכתובים כי ראשי הציבור החרדי סמכו ידיים על הקביעה, כי הקמתנו היא "אתחלתא דגאולה".

מביל קלינטון ליוסף מלובני

באחרונה התפרסם מאמר ב"ניו־יורק טיימס" בו סופר, כי נשיא ארה"ב, ביל קלינטון מנצא נחמה ועידוד בעת מצוקה עלידי קריאת פרקים בספר תהלים. תוכן המאמר נגע ללבו של החזן הלובני, יוסף מלובני והלה הזדרז לשלוח לנשיא ארה"ב את התקליטור שלו "התנ"ך והתפילה" – פרקי תזנות ובהם פרקי תהלים, בליווי התזמורת הסימפונית הלאומית של רקע כלשהו והאחרות החב"דית היתה אצלו מעל לכל ולפני הכל. אשר־על־כן לא ברור מדוע הזנונה הרזוחנית הנוכחית של חב"ד, אינה נחלצת להשכין "שלום בית" בתוך תנועת חב"ד ומאפשרת, לתפרים להיפרם.

בתוך כל ההמולה הזאת רק "הגיזני" שכמה פעילים עושים מאמצים למנות "מנהיג רוחני" לחסידות חב"ד הם מיעדים להזנונה זו את מי שהיה אחד ממזכיריו של הרבי מלובביץ', הרב לייבל גרונר. בחב"ד אמנם לוקנים ליחסה הזאת, אלא שבאין מנהיגות שמכותית נראית המתיחות הפנימית תופסת תאוצה – גם האכזבה אפשרי.

ממרכז צעירי חב"ד מרגיעים, "כי בניגוד לכל החשפות הכנס האירצי כיום א' יתנהל על מיזמנחות וכי מתקיימת הידברות עם הרב זמרוני ציק, שכאמור הושעה משליחותו לבתי־ים.

אין ספק, כי למתח הפנימי בין אגודת צעירי חב"ד לבין סניפי צ"ת, תורמת לא מעט גם התחרשה, כי אוזן אינה פרושה־צינאלית ומה גם שחלק מן הסניפים כורע תחת נטל חובות.

האמנם זוייף כרוז הרבנים?

בימים אלה ראה אור ספרו של הפרקליט הרבני הידוע, הרב צבי זינמן "מקוטרין עד ה' באייר". הספר שהודפס במהדורה מצומצמת למדי, יעורר ודאי עניין רב בקרב הסטורייזנים חוקרים, שעניינם ההיסוד החרדית ר"מוצצת גדולי התורה" ודרך קבלת ההחלטות במבוגרות הללו.

כותב הספר, הרב צבי זינמן, מקורב בהשקפת עולמו ל"עדה החרדית", למרות שהוא נכנס ויוצא בביתם של ראשי הישיבות הליטאיות הנחשבים עם דירכה של "אגודת־ישראל". מפרקי הספר (437 עמודים) עולה, כי בכל הקשור להצטרפות "אגודת ישראל" למוסדות השלטוניים של המדינה, לרבות עצם ההשתתפות בבחירות תש"ם, נעשו הרבנים ללא קבלת ההלטות של "מוצצת גדולי התורה" של "אגודת־ישראל". הרב זינמן מוכיח, כי למעשה לא כונסה "מוצצת גדולי התורה" מתרצ"ו עד תש"ם, לאחר הבחירות למוצצה המכוננת.

בספר לא מעט גילויים והמאלף שבהם עוסק בהחלטת לכנסת הראשונה בשנת תש"ם.

לרגל הבחירות לאסיפה המכוננת, היא הכנסת הראשונה, הוקמה חזית רחבה של המפלגות הדתיות הגרולות שהתמודדו בבחירות. במהלך מערכת הבחירות פורסמו שלושה כרוזים מטעם רבנים ואדמו"רים הקוראים להצביע בעד החזית הדתית סטימנה היה האות ב'.

על כרוז א' תתמו חשובי הרבנים באותם ימים. ביניהם: צבי פסח פרנק, אב"ד, יעקב משה זולדים, ר"מ ישיבת מרכז הרב, חזקיהו מרנא, ר"מ ישיבת חברון, יעקב לנדוי, ב"ב, יעקב חנוך מנקיבץ, ר"מ ישיבת שפת־אמת, שלמה יוסקוביץ (ותן האדמו"ר מגור צ"ל), זלמן סורוצקין, ירושלים, האובן בקי, פ"ת ו"מ. מיקובנסקי, ר"מ ישיבת עץ־חיים, שלמה יוסף זווין, אישר יהודה אונטרמן, הרב הראשי לתל־אביב, יוסף פרבר, ר"מ היכל התלמוד תל־אביב, בנימין מגרלסקי, כפר אתא, האובן פרוש, אשר הרבי, סבריה.

בכרוז זה נאמר בין היתר: "ידעת תורה. נודה לה' על שוכינו ברוב רחמיו וחסדיו לראות את הניצנים הראשונים של האתחלתא דגאולה, עם הקמתה של מדינת ישראל... "התזית הדתית המאוחדת"... היא מצוות עשה שהזמן גרמא... כולנו יחד נעשה..."

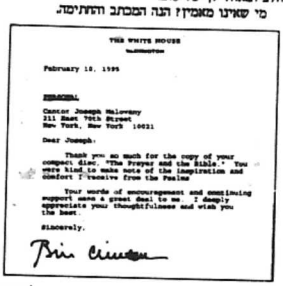
כרוז ב' היה כרוז האדמו"רים וכרוז ג' היה כרוז ראשי ישיבות.

שלושת הכרוזים הודבקו ברחובות וכן פורסמו ב"הצופה". ב"המבשר" פורסם רק כרוז האדמו"רים ולא פורסמו שאר הכרוזים.

הרבי צבי זינמן שמבינתו נבצר הכיצד תתמו רבנים חשובים המזוזרים עם היהות החרדית על הכרוז הראשון שכלל את הקטע: "זכינו לניצנים הראשונים של אתחלתא דגאולה (ברוח השיטה "הקוקניקית") מנה לחלק מהוזתמים "לברר כיצד כן פברסם את האמור בנוסח זה של הכרוז. הנשאלים טענו, שהם כלל לא תתמו עליו". עסקנים שהיו בתוך הקלחת באותה תקופה, הסבירו, כי " הכרוז נשלח לרבנים עם הדעה ולפיה מי שלא יתנגד, סימן שהוא מסכים". יותר כנראה הסיבה – כותב הרב זינמן – שהרב מנחם קופרשטוק ז"ל מופיע כחותם על כרוז א', בעוד הוא נפטר כשנתיים וחצי לפני כן, "הוא פשוט לא היה יכול להתנגד"...

של הזנגריה בניצוחו של נועם שריף. לפני ספסר ימים הביא הרחוי לבית משפחת מלובני בניירזוק, מעשה מוסבעת בחתמת הבית הלבן וזה מסבב תודה ברגש מהנשיא קלינטון ובחתימתו האישית. בוא הוא כתב בין היתר: "דברי העידוד שלך והתמיכה המתפשכת הם בשבילי דבר גדול. אני מודה לך עמוקות על תשומת הלב ומאחל לך כל טוב.

מי שאינו מאמין? הנה המכתב והחתימה:

THE WHITE HOUSE
Washington

February 10, 1995

BERGER,

Cantor Joseph Malovany
211 East 70th Street
New York, New York 10021

Dear Joseph:

Thank you so much for the copy of your compact disc, "The Prayer and the Bible." You were kind to make note of the inspiration and comfort I receive from the Psalms.

Your words of encouragement and unwinking support have a great deal to me. I deeply appreciate your thoughtfulness and wish you the best.

Sincerely,

Bill Clinton

יוסף מלובני הוא חזן מבוקש בקונצרטים לחזנות הנערכים מדי פעם בישראל, והוא אולי החזן הפזרה ביותר בתחום הפקת קלסות חזנות.

ההבדל בין "חצרי" חסידית לבין "חצרי" ליטאית הולך אט אט ומתטשטש. ריב זקני ראשי הישיבות הליטאיות מקבלים "קוויטלך" ורק באופן נדהל "החש"ס קיים עדיין השדני.

בתמונה: אברך מטיל "קוויטלי" לקבר, שבו נטמן הגרש"ז אוירבך זצ"ל בהר המנוחות, זמן קצר לפני שמסתן הלוויה הגיע למקום. הוא לא היה היחיד.

"ילדי האוטיסטים בגילויים מדהימים"

המועצה הדתית רמת־גן בשיתוף עם "תנועת התשובה ישראל" ערכו בימים אלה "סמינר יהדות ענק" (על־פי המודעות) לצדדים של הרב אורי אזחר והרב אמנון יצחק ואחרים היתה גם "התפעה – "ילדי האוטיסטים בגילויים מדהימים בנסתר, בגלוי ובעתיד".

חולון לא פיגרה אחרי רמת־גן. עיריית חולון, המינהל לחינוך והרבות, המחלקה לתרבות תורנית בשיתוף פ עמותת ש"ע ("שאנו מרום ועיניכם") ערכו אף הם מופע, שכלל לצד הילד האוטיסטי גם ילד עם "תסמונת דאון". מה שארע ברמת־גן ומה היתה מידת הגילוחים לא ידוע עדיין לכותב שורות אלו, אבל מחולון דיווח, כי הילד עם התיסמונת דאון השתולל קצת על הבמה. המארגנים הקשו לרסן אותו וזה היה החלק הפעיל שלו בערב זה. לעומתו האוטיסט ענה על שאלות ב"שיטה האוטיסטית" שמיד אדרש אליה.

התופעות עם הערים הללו, עוררו התנגדות חריפה אצל ח"כ הרב יצחק לוי, שפעילותו למען הילד החריג ורווחת ילדים בכלל היא מן המפורסמות. המקרה שארע בחולון עם הילד שלקח ב"תסמונת דאון", מדבר בעד עצמו.

אברהם ריס, איש מרשבים, אב לבת אוטיסטית ופעיל בעמותות למען ילדים אוטיסטים אומר בגילוי־לב: "יש להטיל ב"שיטה האוטיסטית" (הפעלה באמצעות מתקשר/ת תוך שימוש בלוח אותיות ומספרים) הרבה מאד סימני שיממה. ניסו את זה על בתי בת ה־12 במשך שנתיים ולא יצא דבר. ישנן סטטיסטיקות שראו אור בפרסומים של גופים מדעיים, לפיהן, מתוך 43 בדיקות שנעשו ברמה אובייקטיבית 9 הוגדרו כהצלחה ו־34 נכשלו. ומה היתה ההצלחה? תשובת האוטיסט היתה בת מלה אחת בלבד. ויותר ספציפי: מתוך 334 משתתפים 316 נכשלו ו־18 הצליחו להעביר מלה אחת."

אברהם ריס הוא יהודי שומר מצוות ואין לו כל בעייה עם נלגולי נשמות. "אבל – אומר הוא – נראה לי שמנפלים את השיטה לרעה. עצם השיטה מוטלת בספק, והפיפורים על נלגולי נשמות שמבקשים להנחיל באמצעות שיטה זו מוטלים עוד יותר בספק".

אין לי עניין להתעמת עם כל הגופים שמבקשים להנחיל אמונה באמצעות הילדים האוטיסטיים. אולם, בשם היחיד המיינמאלי, אני חייב לספר, כי נכחתי יחד עם עוד חמישה אנשים, אינטליגנטים מאד, חלקם חרדיים, שהיו נכונים להשתכנע, כי השיטה עובדת גם בשיטה זאת כמקר אמוני וכולם ללא יוצא מן הכלל התאכזבו קשות. נתברר למעלה מכל ספק, לפחות במקרה שבו נכחתי (בזכרון יעקב), כי מה שהמתקשרת לא ידעה – לא ידע גם האוטיסט.

מדובר בסיפור שהמפוקפק בו גדול מן האמת.